

به نام خدا

گزارش

پنجمین دوره تربیت مربی سواد فضای مجازی استان فارس

دانشگاه جامع علمی کاربردی استان فارس

سازمان فضای مجازی سراج
دفتر استان فارس

دانشگاه علمی کاربردی فارس

مهرماه ۱۳۹۷

• پوستر پنجمین دوره تربیت مربی سواد فضای مجازی استان فارس

• مدیریت رسانه در خانواده

در کارگاه اصول زنجیره ای در مدیریت رسانه در خانواده با تدریس استاد مهدی مومن زاده با چند اصل مدیریت رسانه آشنا شدیم :

- ✓ اصل حاکمیت قانون خدا و قوانین استفاده از رسانه ها
- ✓ اصل مسئولیت پذیری سطح کلان ، کودک و والدین

✓ اصل آموزش و آگاه سازی

✓ اصل الگوسازی

✓ اصل مدیریت

✓ اصل جایگزین سازی

✓ اصل همراهی

✓ اصل ایمن سازی

✓ اصل تدریج

✓ اصل اقتدار به همراه با صمیمیت

در پیرامون این مباحث در خصوص سه محوری که باید در آموزش مورد توجه ویژه والدین قرار بگیرد و انواع آگاهی هایی که والدین می بایست از رسانه های دیجیتال بدست آورند از قبیل چستی رسانه ، کارکردهای رسانه های دیجیتال ، مالکان و گردانندگان رسانه های دیجیتال و باید و نبایدهای رسانه های دیجیتال عنوان شد .

• تفکر خلاق و انتقادی

در کارگاه تفکر خلاق و تفکر نقاد با تدریس استاد علیرضا فتاحی ۱۰ مهارت کلیدی زندگی را آموختیم که به صورت دو به دو شامل:

- خودآگاهی و همدلی،
- حل مسئله و تصمیم گیری،
- ارتباط فردی و تربیت اجتماعی،
- تفکر نقاد و تفکر خلاق،
- مدیریت هیجان و مدیریت استرس.

همچنین با ۵ بعد تفکر آشنا شدیم که شامل

۱. انتقادی بودن (برای سنجش درست و نادرست و رسیدن به حقیقت)
۲. خلاقیت (وسیع کردن زاویه های دید)
۳. تعهدی بودن و عاقلانه بودن تفکر (متفکرانه انتشار دادن مطلب)
۴. متنی (تفکر در زمینه و متن مطالب)
۵. تضمینی بودن (آگاهی بر اثر شرایط...)

استاد فتاحی اصول تفکر نقاد را اینگونه بیان کردند:

- ✓ جسارت و پایداری در اندیشه ورزی
- ✓ خودانگیختگی در تفکر
- ✓ مشارکت فکری
- ✓ تعامل عقل و عاطفه در تفکر انتقادی
- ✓ شکاکیت
- ✓ اعتماد به عقل انسان و...
- گرایش ها + مهارت ها = عناصر تفکر نقاد

• اعتیاد اینترنتی

در کارگاه اعتیاد اینترنتی استاد علیرضا فتاحی با اشاره به اینکه شروع اعتیاد از نیاز است ؛ اظهار داشتند که نیاز در انسان باعث به وجود آمدن انگیزه، و انگیزه باعث شکل گیری رفتار میشود؛ اگر این رفتار ارضاء شود باعث ایجاد لذت و آرامش و اگر ارضاء نشود باعث ناکامی میشود و به تبع تنش، پرخاشگری و افسردگی بوجود می آید.

دکتر فتاحی اهداف کلی رسانه را تسخیر ذهن و تسخیر قلب بیان کردند و ذهن انسان را به کوه یخ تشبیه کردند که قله آن را سلول های خاکستری تشکیل میدهند.
سطوح شخصیت انسان هشیار ، نیمه هشیار و ناهشیار است.

• سواد شبکه های اجتماعی

در کارگاه شناخت ، تحلیل و بررسی شبکه های اجتماعی با تدریس استاد سید علی موسوی آموختیم که:

- ✓ رسانه ها و شبکه های اجتماعی چیست؟
- ✓ رسانه ها و شبکه های اجتماعی چه انواع و ویژگی هایی دارد؟
- ✓ مزایا و خطرات این رسانه ها و شبکه ها کدامند؟
- ✓ در حوزه رسانه ها و شبکه های اجتماعی از چه فنون و مهارت هایی استفاده کنیم؟

❏ اصطلاح شبکه ی اجتماعی را برای نخستین بار " بارچی بارنز " در سال ۱۹۵۴ مطرح نمود. در ابتدا شبکه اجتماعی عبارتی بود برای نامیدن گروهی از افراد که در میان خود دارای ارتباطات گسترده بودند که یک حلقه دوستانه را تشکیل می دادند.

شبکه ی اجتماعی در سال ۱۹۹۷ با به جریان انداختن SixDegreescom آغاز به کار کرد که به کاربران اجازه می داد پروفایلها و لیست دوستانشان را ایجاد کنند.

برای تعریف شبکه های اجتماعی باید ابتدا سه مفهوم را از یکدیگر تفکیک کنیم:

- (۱) سرویس های توسعه (social Network)
- (۲) شبکه های اجتماعی
- (۳) سرویس های ایجاد توسعه
- (۴) سرویس های دیجیتال ایجاد توسعه

❏ تفاوت شبکه اجتماعی و رسانه اجتماعی

روش: در رسانه اجتماعی به امید ارتباط با برند و عکس العمل مخاطب توجه می شود اما در شبکه اجتماعی بیشتر به گفتار و شنیدار

هدف: در شبکه اجتماعی به تشکیل و افزایش فالورها اقدام می شود در حالیکه در رسانه اجتماعی به عمومیت بخشی به بازار و تجارت الکترونیک.

محتوا: پرسش و پاسخ و گفتگوهای غیررسمی در شبکه اجتماعی اهمیت دارد در حالیکه در رسانه اجتماعی بیشتر به ترغیب مخاطبان با فیلم و عکس توجه می شود.

زمان و تلاش: رسانه اجتماعی به برنامه های کمکی در زمانبندی، ارسال خودکار و آنالیز متکی است اما شبکه اجتماعی همچون یک قرار گفتگوی واقعی زمانبر و دارای سختی های ارتباط عمیق است.

بازدهی (ROI): در شبکه اجتماعی اگر فالورها افزایش یابد بازدهی مطلوب حاصل شده است اما در رسانه اجتماعی نیل به اهداف اولیه ملاک ارزیابی است.

طبقه بندی کلی رسانه های اجتماعی:

- (۱) پروژه های همکارانه (ویکیپدیا)
- (۲) بلاگ ها و میکرو بلاگ ها (توییتر)
- (۳) جوامع محتوایی (یوتیوب)
- (۴) سایت های شبکه اجتماعی (فیس بوک)
- (۵) جهان بازی های مجازی (World of warcraft)
- (۶) جهان های اجتماعی مجازی (Second Life)

جمعیت کره زمین ۷ میلیارد و نیم است و ۴ و نیم میلیارد به اینترنت دسترسی دارند و ۳ و نیم میلیارد در شبکه های اجتماعی فعالند. استفاده مردم ایران از اینترنت بدین آمار است:

جستجوی مطالب = ۶۰٪

بازی و سرگرمی = کمتر از ۴۰٪

اهداف کاربردی (ایمیل، ویدئو کنفرانس و ..) = ۵۰٪

اخبار روز = ۴۰٪ تا ۵۰٪

امر بانکی = ۳۰٪

شبکه های اجتماعی و گروه های تلگرامی = ۵۰٪

سهم محتوای شبکه های اجتماعی در اینترنت:

توییتر ۳۲٪

اینستاگرام ۲۳٪

فیس بوک ۱۷٪

ناین کک ۱۴٪

پین ترست ۸٪

دیگر ۶٪

از تلگرام بیشتر برای معاشرت با دیگران استفاده میکنند اما از اینستاگرام بیشتر برای سرگرمی؛ زیرا اینستاگرام عکس محور است و فضای تاثیرگذاری و جذب بیشتری دارد و همچنین کم مصرف است. ایکستاگرام پر آسیب ترین شبکه اجتماعی دنیاست.

کارل تارو گرینفلد، ژورنالیست ژاپنی میگوید: نظرات ما از پرسه زدن در شبکه های اجتماعی سرچشمه میگیرد، نه تحقیق و مطالعه کتاب ها. این نوع تقلید از دانایی درواقع الگوی جدید نادانی است.

❏ کاربرد شبکه های اجتماعی:

- (۱) سازماندهی انواع گروه های مجازی
- (۲) توسعه مشارکت های اجتماعی
- (۳) به اشتراک گذاری علاقه مندی های اعضا
- (۴) ایجاد محتوا توسط اعضا
- (۵) تبلیغات هدفمند اینترنتی

❏ برخی از مزایای شبکه های اجتماعی:

- (۱) انتشار سریع و آزادانه اخبار و اطلاعات، افزایش قدرت تحلیل و تقویت قدرت انتقادی
- (۲) امکان عبور از مرزهای جغرافیایی و آشنایی با افراد، جوامع و فرهنگ های مختلف
- (۳) شکل گیری و تقویت خرد جمعی
- (۴) ارتباط مجازی و مستمر با دوستان و آشنایان

❏ برخی از آسیب های فضای مجازی:

- (۱) شکل گیری و ترویج سریع شایعات و اخبار کذب
- (۲) ترویج مبانی ضد دینی و القای شبهات
- (۳) انزوا و دور ماندن از محیط های واقعی اجتماع
- (۴) تاثیرات منفی رفتاری
- (۵) نقض حریم خصوصی افراد

❏ راهکارها:

- (۱) ایجاد و راه اندازی شبکه های اجتماعی سالم و مفید و برای مبارزه با شبکه های اجتماعی خوب
- (۲) آموزش و فرهنگ سازی
- (۳) سواد رسانه داشتن

• امنیت کاربری

در کارگاه استاد سید علی موسوی با موضوع امنیت کاربری با فضای سایبری و ویژگی های آن آشنا شدیم و آموختیم سایبر پیشوندی است برای توصیف یک شخص، یک شی، یک نظر، یا یک فضا که مربوط به دنیای کامپیوتر و اطلاعات است.

عبارت "فضای سایبر" را نخستین بار یک نویسنده به نام ویلیام گیbson در سال ۱۹۸۴ به کار برده است. به عبارتی می توان فضای سایبری را اینگونه تعریف کرد: مجموعه ای از ارتباطات میان انسان ها که از طریق وسایل ارتباطی، مانند کامپیوتر و ... صورت می پذیرد و مسافت جغرافیای در آن نقشی ندارد.

۲ امنیت سایبری شامل سه عنصر پایه ای است

✓ محرمانگی

✓ یکپارچگی

✓ در دسترس بودن

۲ محرمانگی

به این معنا که اگر داده هایی که در فضای سایبری در حال انتقال هستند، توسط مهاجمین خوانده شوند و محرمانه بودن آن نقض شود.

۲ یکپارچگی

اگر در حین انتقال داده ها در فضای سایبری به عنوان مثال در یک شبکه، اطلاعات توسط مهاجمین دستکاری شده و تغییر داده شوند (به آن چیزی اضافه یا از آن کم شود)

۲ در دسترس بودن

این نوع حملات با هدف خارج کردن منبع اطلاعاتی از سرویس به گونه ای که دیگر آن منبع قادر به ارائه سرویس به دیگران نبوده و نتواند تبادل اطلاعات درستی با کاربران داشته باشد، انجام می شود.

• سواد رسانه‌ای و تکنیک های اقناعی

در کارگاه سواد رسانه‌ای و تکنیک های اقناعی با تدریس استاد حامد خرمشکوه دو مبحث ذیل مورد بررسی قرار گرفت :

✓ سواد رسانه‌ای

✓ تکنیک های اقناعی

پیرامون این بخش از دوره، در مبحث سواد رسانه‌ای با موضوعات عصر نشر مکتوب و عصر تولید و انتقال صوت و تصویر مباحثی بیان شده و راهکار های مواجهه با چالش های رسانه‌ای و چگونه با سواد شویم مورد بررسی قرار گرفت .

در ادامه مبحث تکنیک های اثرگذاری رسانه (زبان اقناع) ۱۷ تکنیک مورد بررسی گرفته شده است و در خصوص چه تکنیک هایی اقناعی در تیزر تبلیغاتی به کار رفته مورد بررسی صورت گرفت ، و آموختیم چگونه در این عرصه با سواد شویم؟

۱. اتخاذ رژیم مصرف رسانه ای

۲. استفاده از تفکر انتقادی

۳. تجزیه و تحلیل اعتقادی؛ اجتماعی؛ فرهنگی و سیاسی

۴. تولید رسانه ای

• رژیم مصرف رسانه ها و آینده رسانه ها

در کارگاه رژیم مصرف رسانه ها و سناریوی آینده توسعه اینترنت در افق ۱۴۰۴ (۲۰۲۵ میلادی) با تدریس استاد عبدالرسول معتضدیان در بخش اول کارگاه با موضوع رژیم مصرف رسانه ها مباحث ذیل بررسی شد:

- ✓ حال و وضعیت نوجوانان و خودمان در مصرف رسانه ها
- ✓ رژیم مصرف ، دستوری عمومی برای سلامتی
- ✓ عواقب جبران ناپذیر عدم رعایت رژیم مصرف
- ✓ پنج سؤال کلیدی در تعیین رژیم مصرف هر چیز توصیه می شود :

- چه کسی ؟
- چه چیزی ؟
- چه مقدار ؟
- چه وقتی ؟
- چه جایی ؟

✓ هرم آموزش سواد رسانه ای گام اول در ارتقای سواد رسانه می باشد و دارای مباحث تولید رسانه ای ، رسانه شناسی ، منطق و تفکر انتقادی ، رژیم مصرف رسانه ای و سواد دیجیتال (سواد رسانه ای) می باشد .

✓ در بخش دوم کارگاه با موضوع سناریوی آینده توسعه اینترنت در افق ۱۴۰۴ (۲۰۲۵ میلادی) ، در خصوص عوامل و روندهای شناسایی شده ، عدم قطعیت های بحرانی ، چارچوب سناریوها مورد بررسی صورت گرفت و در ادامه انواع سناریو های اینترنت بیان گردید :

- ✓ سناریوی اول اینترنت ، برق جدید
- ✓ سناریوی دوم اینترنت ، موج موسیقی
- ✓ سناریوی سوم اینترنت ، بحران ماهواره
- ✓ سناریوی چهارم اینترنت ، رسانه ملی
- ✓ سناریوی پنجم اینترنت ، بحران آب
- ✓ سناریوی ششم اینترنت ، نفت خام
- ✓ سناریوی هفتم اینترنت ، رادیو دو موج

• کارگروه های تخصصی

در آخر ۳ کارگروه تخصصی از قبیل تعلیم و تربیت در عصر دیجیتال ، شبکه اجتماعی و امنیت ، آینده پژوهی در فضای مجازی با افراد حاضر در این دوره تشکیل شد .

